

บทสรุป

ในการวิจัยเรื่อง "กิจกรรมการเรียนและการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิตในกรุงเทพมหานคร" นี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนวิธีดำเนินการสอน, การใช้อุปกรณ์และปัญหาที่ครูประสบในการจัดกิจกรรมและการสอนภาษาไทย โดยรวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำลังทดลองและกำลังใช้อยู่ในโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ ด้วย ผลสำเร็จของการจัดกิจกรรม และปัญหาต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม โดยผู้วิจัยคาดหวังว่าการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของโรงเรียนสาธิต ซึ่งเป็นโรงเรียนตัวอย่าง และมีครูประกอบด้วยความดีสูงจะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนอื่น ๆ และแก่ผู้สนใจในการสอนภาษาไทยโดยทั่วไป ให้ได้มีโอกาสนำกิจกรรมที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีจากการเรียนภาษาไทย อันจะเป็นผลให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยและรักที่จะเรียนภาษาไทย นอกจากนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะจากการวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนจะเป็นประโยชน์แก่นิสิตฝึกสอนที่ได้มีโอกาสมาฝึกสอนที่โรงเรียนสาธิตและที่โรงเรียนอื่น ๆ จะได้ทราบวิธีการและนำกิจกรรมที่ได้ใช้ได้แล้วมาประยุกต์เข้ากับบทเรียนของตน ทั้งในวิชาภาษาไทยและประยุกต์กิจกรรมนี้เข้าใช้กับวิชาอื่น ๆ ด้วย ตลอดจนผลการวิจัยนี้จะเป็นโอกาสอันดีที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารและคณะกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนสาธิต ได้มีโอกาสทราบความเคลื่อนไหวของการจัดกิจกรรม ตลอดจนโครงการสอนใหม่ ๆ ทางภาษาไทยของโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ ที่จัด จะได้นำวิธีส่งเสริม สนับสนุน และปรับปรุงวิธีการให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยครั้งนี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ นักเรียน, ครู และโรงเรียนสาธิต ได้มีโอกาสทราบแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทยของโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ นอกเหนือจากโรงเรียนสาธิตของตน ทำให้ได้มีโอกาสที่จะปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและปลูกฝังทัศนคติที่ดีทางภาษาไทยแก่นักเรียนสาธิตให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น เพื่อให้สมกับโรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนในอุดมคติที่เป็นตัวอย่างและเป็นแหล่งของการวิจัยทางทฤษฎีการสอนใหม่ ๆ ตลอดจนไป

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีแบบ
 แผนซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สำหรับสัมภาษณ์ครูภาษาไทยโดยใช้เครื่องบันทึกเสียงเป็น
 เครื่องช่วยเพื่อรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วนตามความต้องการของผู้วิจัยชุดหนึ่ง ชุดที่สอง
 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิตซึ่งผู้วิจัย
 เลือกเป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 5 โรงเรียน แบบสัมภาษณ์ครูภาษาไทยและแบบสอบ-
 ถามนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก และแบบให้ตอบ
 โดยเสรี เช่นเดียวกัน และมีแบบมาตราส่วนประเมินค่าสำหรับแบบสอบถามนักเรียนด้วย
 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบครูภาษาไทยจำนวน 2 คน และนำแบบสอบถามไปทดสอบ
 สอบนักเรียนโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน
 20 คน หลังจากนั้นจึงได้แก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้ง่ายแก่การตอบสัมภาษณ์ครู และแก้ไขแบบ
 สอบถามของนักเรียนให้สมบูรณ์ จากนั้นผู้วิจัยได้ออกไปสัมภาษณ์ครูภาษาไทยในโรงเรียน
 สาธิตต่าง ๆ ในเวลาต่างกัน พร้อมทั้งอัดเสียงลงในเครื่องบันทึกเสียง-เวลาสัมภาษณ์
 ทั่วๆ และส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนโรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน
 300 ชุด ผู้วิจัยได้แยกส่งแบบสอบถามไปตามโรงเรียนสาธิต 5 แห่ง แห่งละ 60 ชุด
 โดยใช้วิธีคัดเลือกห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่งระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน และนำจำนวน
 นักเรียนในห้องนั้นมาจับสลากเลือกเฉพาะเลขคู่ให้ได้เพียงห้องละ 20 คน ทุกโรงเรียน
 จำนวนแบบสอบถามนักเรียนที่รับคืนมาทั้งหมด 296 ชุด และได้สัมภาษณ์ครูจำนวน 21
 คน จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลจากแบบสอบถามของนักเรียนมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดย
 การแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละรายการ จากแบบสอบถามของนักเรียนทั้งหมด แล้ว
 นำมากระจายการอยุ่ละจากจำนวนข้อมูลทั้งหมด รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยการจัดกิจกรรมของ
 นักเรียน ส่วนการสัมภาษณ์ครูได้นำผลการวิจัยเสนอค่าเป็นร้อยละและค่าเฉลี่ยจาก
 จำนวนครูที่สัมภาษณ์ทั้งหมดเสนอเป็นแผนภูมิ กราฟ และ ตาราง และเสนอในรูปแบบบทความ
 ในเรื่องโครงการสอนใหม่ ๆ ทางภาษาไทย เพื่อนำเสนอผลการวิจัยต่อไป

สรุปผลการวิจัย

สำหรับสรุปผลของการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับครู, สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับนักเรียน และสรุปเปรียบเทียบผลการวิจัยระหว่างครูและนักเรียน ดังต่อไปนี้

ก. สรุปผลของการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูที่สอนภาษาไทยจำนวน 21 คน โดยผู้วิจัยใช้เครื่องบันทึกเสียงสัมภาษณ์ได้รับคำตอบในคานต่าง ๆ คือ

1. สถานภาพของครูภาษาไทยที่ตอบสัมภาษณ์

ครูภาษาไทยที่สัมภาษณ์มีจำนวนทั้งหมด 21 คน เป็นหญิง 19 คน ชาย 2 คน โรงเรียนที่สอนคือ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา และโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ ได้พบว่ามีครูที่มีอายุต่ำสุด 23 ปี อายุสูงสุด 48 ปี และมีอายุโดยเฉลี่ยประมาณ 30 ปี ครูจำนวนทั้งหมด 21 คน คือกิกเป็นร้อยละ ละครอย มีวุฒิทางการศึกษาสูง คือ มีวุฒิสอนชั้นปริญญาโทบัณฑิต และปริญญาโทบัณฑิต ทั้งสิ้น โดยมีวุฒิศาสตรมหาบัณฑิต 6 คน วุฒิกษตรศาสตรมหาบัณฑิต 1 คน วุฒิประกาศนียบัตรชั้นสูง 1 คน วุฒิกการศึกษาบัณฑิต 8 คน และวุฒิศาสตรบัณฑิต 5 คน

2. หน้าที่การงานและประสบการณ์การสอนของครูภาษาไทยที่ตอบสัมภาษณ์

ครูภาษาไทยที่ตอบสัมภาษณ์มีประสบการณ์การสอนมาแล้วโดยเฉลี่ยประมาณ 6.41 ปี โดยมีชั่วโมงทำการสอนต่อสัปดาห์โดยเฉลี่ยประมาณ 14.47 ชั่วโมง ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 71.43 สอนในหมวดวิชาภาษาไทยทุกวิชา วิชาที่สอนนอกเหนือจากภาษาไทย คือ วิชาภาษาอังกฤษ เยอรมัน สังคมศึกษา การประพันธ์ และอนุภาค

3. เกี่ยวกับทัศนคติของครูที่มีต่อวิชาภาษาไทยและโอกาสความก้าวหน้าของครู

ในด้านทัศนคติของครูที่มีต่อวิชาภาษาไทยต่าง ๆ อาจแยกได้ดังต่อไปนี้

3.1 ครูที่ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย โดยแสดงความเห็นว่า ภาษาไทยเป็นภาษาน่าสนใจ และสามารถสอนให้ซาบซึ้งได้ดีกว่าภาษาอื่น มีผู้ตอบเป็นอันดับแรก ร้อยละ 28.57 รองลงมา ร้อยละ 14.29 เห็นว่า ภาษาไทยเป็นภาษาของเราเองควรจะมีใจ และสามารถไขข้อได้ดีกว่าภาษาอื่น และเป็นวิชาสำคัญที่สุด สามารถนำไปใช้กับวิชาต่าง ๆ ได้ทุกวิชา มีร้อยละ 9.52 ที่ให้ทัศนคติว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ผู้อื่นคิดว่าใคร ๆ ก็สอนได้

3.2 วิชาที่ครูชอบสอน คือ หลักภาษา มีครูตอบทั้งหมดถึงร้อยละ 52.38 เหตุผลที่ชอบสอนเพราะมีกฎเกณฑ์แน่นอน มีเหตุผลและช่วยให้เป็นคนช่างสังเกต ส่วนวิชาที่สอนน้อย ร้อยละ 19.05 ได้แก่ วิชาการไวยากรณ์ ที่สอนน้อยเพราะสอนแล้วงานมาก ตรวจและแก้ไขเวลามาก เป็นที่น่าสังเกตว่าครูไม่ชอบสอนวรรณคดีมีเป็นจำนวนน้อย และไม่มีวิชาใดที่ครูไม่ชอบสอนเป็นจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 33.33 รองลงมาคือไม่ชอบสอนหลักภาษาและการไวยากรณ์ เป็นเปอร์เซ็นต์เท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 28.57 เพราะไม่แม่นยำในเนื้อหาและเนื้อหาซ้ำกันน่าเบื่อ

3.3 เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในเรื่องโอกาสความก้าวหน้า ครูสาขิตส่วนใหญ่ร้อยละ 52.38 คิดว่าโอกาสความก้าวหน้าขึ้นอยู่กับทำให้เป็นผู้มีความรู้ในวิชานั้น และร้อยละ 23.81 คิดว่าความก้าวหน้า หมายถึงก้าวหน้าทางชีวิตครูทางการงานและการศึกษาต่อเพิ่มเติมทั้งในและนอกประเทศ

4. เกี่ยวกับการเตรียมการสอน วิธีดำเนินการสอน และการใช้อุปกรณ์

ในการสอนและการใช้อุปกรณ์อาจแยกเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

4.1 ในการเตรียมการสอน ครูสาขิตส่วนใหญ่ร้อยละ 47.62 ให้สัมภาษณ์ว่าเตรียมการสอนทั้งเนื้อหา อุปกรณ์ และบันทึกการสอน โดยใช้เวลาส่วนใหญ่ในระหว่าง

เวลาว่างจากสอนร้อยละ 38.10 ตลอดจนเตรียมล่วงหน้าและเตรียมเพิ่มเติมในวันที่สอน ร้อยละ 28.57

4.2 วิธีดำเนินการสอนที่ใช้มาร้อยละ 85.71 คือ สอนแบบอธิบายและ เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ร้อยละ 57.14 สอนแบบพิจารณาภาษาจาก สื่อมวลชนมาใช้ในบทเรียน และให้นักเรียนค้นคว้าเนื้อหาประกอบบทเรียน การอธิบาย แล้วบอกให้นักเรียนจด เป็นวิธีสอนที่ครูใช้น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 19.05 ในเวลาสอน จากการให้สัมภาษณ์ครุภัณฑ์ยกตัวอย่างจากชีวิตประจำวัน ถึง ร้อยละ 80.95 นอกจากนี้ ยังยกจากข่าวหนังสือพิมพ์ และข้อความในวรรณคดี มาเป็นตัวอย่างมากกว่าอย่างอื่น ๆ

4.3 เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.71 ใ้แก่ หนังสือประกอบอ้างอิง เช่น พจนานุกรม ร้อยละ 71.43 ใส่มุมภาพ ภาพ แผนเสียง ส่วนภาพยนตร์ และ วิทยากร เป็นอุปกรณ์ที่ครูใช้น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 14.29 เท่า ๆ กัน

4.4 อุปกรณ์ที่ใช้ได้ประโยชน์มากจากการจัดกิจกรรมและการสอนร้อยละ 28.57 ได้แก่ของจริงหรือของจำลอง สมุดภาพ และ ภาพ ส่วนบัตรคำและแถบประโยค จากการสัมภาษณ์ครุส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 เห็นว่าเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ได้ประโยชน์น้อย แหล่งที่ได้อุปกรณ์ ร้อยละ 71.43 คือ หองสมุด ครูทำเอง นอกจากนี้ครู และนักเรียน ยังช่วยกันทำอุปกรณ์อีกด้วย ถึง ร้อยละ 66.67

5. เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียนของหมวดวิชาภาษาไทย

ในด้านกิจกรรมการสอนอาจแยกได้ดังนี้

5.1 กิจกรรมการสอนโดยทั่วไปของวิชาภาษาไทยที่ครูจัดมีค่าเฉลี่ยในเกณฑ์ น้อยที่สุด ได้แก่ เล่นละคร แสดงบทบาท ฝึกอ่านในใจและอ่านทำนองเสนาะ รายงานหน้า ชั้น สัมภาษณ์ อภิปราย โต้ว่าที่ จัดเกมส์แข่งขันตามหัวข้อที่เรียน กิจกรรมที่จัดมีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ 1.61 ได้แก่ เชิญวิทยากรมาบรรยายในชั่วโมง และทำหนังสือพิมพ์ ประจำชั้นในชั่วโมงเรียน

5.2 กิจกรรมการสอนในห้องเรียนเฉพาะวิชาการใช้ภาษาที่ครูจัดมากที่สุด
แบ่งเป็นการฟัง พูด อ่าน และเขียน

5.2.1 กิจกรรมการฟังที่จัดมากที่สุด ร้อยละ 76.19 ได้แก่การฟัง
เพื่อนรายงาน และ ร้อยละ 61.90 ฟังการอภิปรายโต้ว่าเถียง กิจกรรมที่จัดน้อย ร้อยละ
28.57 ได้แก่การฟังคำบรรยายของวิทยากร และฟังเพื่อนและครูเล่านิทาน

5.2.2 กิจกรรมการพูดที่จัดมากที่สุด ร้อยละ 85.71 ได้แก่ การ
ฝึกพูดรายงานหน้าชั้น และร้อยละ 57.14 ฝึกเล่าประสบการณ์หลังจากศึกษานอกสถานที่
กิจกรรมที่จัดน้อย ร้อยละ 33.33 ได้แก่การฝึกพูดในที่ประชุม

5.2.3 กิจกรรมการอ่านที่จัดมากที่สุด ร้อยละ 80.95 ได้แก่ การ
ฝึกอ่านในใจแล้วครุ่นถามเรื่องราว

5.2.4 กิจกรรมการเขียนที่จัดมากที่สุด ร้อยละ 80.95 ได้แก่การ
ฝึกเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน กิจกรรมที่จัดน้อย ร้อยละ 19.05 ได้แก่การ
คัดคำจากพจนานุกรมมาเขียนไว้ที่มุมกระดาน

5.3 กิจกรรมการสอนในห้องเรียนที่ครูจัดชั่วโมงหลักภาษา ร้อยละ 80.95
ได้แก่การค้นคว้า รายงานหน้าชั้น และการจัดเกมส์แข่งขันการแต่งคำต่าง ๆ ที่เรียน
กิจกรรมที่ครูจัดน้อย เพียงร้อยละ 9.52 ได้แก่การเชิญวิทยากรมาบรรยายในชั่วโมง
หลักภาษา

5.4 กิจกรรมการสอนในห้องเรียนเฉพาะวิชาวรรณคดีที่ครูจัดมากที่สุด ร้อยละ
71.43 ได้แก่กิจกรรมการฝึกสนทนาเป็นบทละครพูด ถอดคำประพันธ์จากวรรณคดี นอก
จากนี้ยังมีการเล่นละครแสดงบทบาท และอภิปรายโต้ว่าเถียงที่แสดงความคิดเห็นในวรรณคดี
กิจกรรมที่จัดน้อย ร้อยละ 4.76 ได้แก่การแข่งขันคำศัพท์ในวรรณคดี และวิจารณ์แต่งคำ
ประพันธ์เลียนแบบในวรรณคดี

5.5 กิจกรรมในวิชาต่าง ๆ เหล่านี้จากการสัมภาษณ์ ครูมีจุดมุ่งหมายที่จะจัด
กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น และช่วยใน
การจำและทำให้สนุกสนานในบทเรียนด้วย ซึ่งครูมักจะจัดกิจกรรมในตอนจบบทเรียนแล้ว

วัดผล ในการจัดกิจกรรมนี้ครู ถึง ร้อยละ 90.48 ให้ความเห็นว่านักเรียนมีส่วนสำคัญมากในการเข้าร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรม เพราะได้รู้ความสนใจของเด็กและเด็กเต็มใจที่จะทำงาน ซึ่งเวลาในการจัดกิจกรรมในระหว่างสอนนั้นครูร้อยละ 66.67 ให้สัมภาษณ์ว่ากำลังดี และสถานที่นอกจากใช้กิจกรรมในห้องเรียนแล้วยังใช้ห้องสมุด ห้องประชุม รวมทั้งห้องสังคมที่มิ โรงอาหาร โคนต้นไม้ และสนามหญ้า การจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นเป็นบางครั้ง ผลสำเร็จในการจัดกิจกรรมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

5.6 เกี่ยวกับความเห็นของครูในขณะจัดกิจกรรมให้สัมภาษณ์ว่านักเรียนให้ความร่วมมือ และสนุกสนานในบทเรียนดี ในระหว่างนั้นจะมีปัญหาบ้าง ครูร้อยละ 38.10 ให้ความเห็นว่านักเรียนบางกลุ่ม คือ โอกาสไม่สนใจเรียน และร้อยละ 33.33 ตอบว่าเสียระเบียบวินัยบ้างเล็กน้อย

5.7 เมื่อครูมีปัญหาในการจัดกิจกรรม จะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครูในสายมากที่สุดถึงร้อยละ 61.90

6. ในค่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีทั้งการให้นักเรียนทำกิจกรรมนอกชั้นเรียนและชุมนุมภาษาไทย สำหรับกิจกรรมนอกชั้นเรียน วรรณคดี ร้อยละ 71.19 และร้อยละ 61.90 ตามลำดับ ได้แก่ ให้นำสมุดภาพ และวาดภาพประกอบบทเรียนวรรณคดี รวบรวมศัพท์หมวดข้างมาต่าง ๆ กิจกรรมนอกชั้นเรียนวิชาการใช้ภาษาและหลักภาษาร้อยละ 52.38 ได้แก่ การจัดโต้วาที อภิปรายระหว่างชั้น และรวบรวมสมุดภาพ คำคม สุภาพนิคต่าง ๆ นอกจากนี้โรงเรียนสาธิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 ยังมีชุมนุมภาษาไทย และบางแห่งกำลังริเริ่มจัดตั้ง กิจกรรมที่ชุมนุมภาษาไทยจัด ร้อยละ 52.38 ได้แก่การฟังปาฐกถา อภิปรายโต้วาที และจัดนิทรรศการ ส่วนทัศนศึกษามีร้อยละ 28.57 ซึ่งตามความเห็นของครูร้อยละ 61.90 คิดว่าการมีชุมนุมภาษาไทยช่วยเพิ่มเติมความรู้ให้แก่นักเรียน ร้อยละ 38.10 ตอบว่าสามารถช่วยให้นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

7. การวัดผล

เกี่ยวกับการวัดผลครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.19 ให้สัมภาษณ์ว่านักเรียนหญิงส่วนใหญ่ได้คะแนนภาษาไทยดี โดยเฉพาะวิชาวรรณคดีและการใช้ภาษา ซึ่งครูมีจุดมุ่งหมายในการวัดผลถึงร้อยละ 66.67 ที่จะพัฒนาความเข้าใจและมีเหตุผลและร้อยละ 38.10 มุ่งวัดเพื่อพัฒนาในด้านการนำไปใช้

8. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

8.1 ปัญหาในการจัดชุมนุมภาษาไทย ครูร้อยละ 52.38 ให้สัมภาษณ์ว่ามีอุปสรรคในเรื่องนักเรียนขาดประสบการณ์ในการทำงาน และผู้บริหารไม่สนับสนุนนักเรียนกระตือรือร้นเป็นบางระยะ

8.2 ปัญหาในด้านการจัดกิจกรรมการสอน ครูร้อยละ 42.86 ตอบว่า มีปัญหาเรื่องไม่ทราบจะจัดกิจกรรมอะไรดีนอกจากนี้จัดแล้วยังไม่ทันหลักสูตร และต้องใช้เวลาเตรียมมาก

8.3 ปัญหาในก้านเนื้อหาแบบเรียน ได้แก่ เนื้อหาแบบเรียนซ้ำซากโดยเฉพาะหลักภาษา มีครูตอบร้อยละ 57.14 นอกจากนี้เนื้อหาบางเรื่องไม่เหมาะสมกับความสนใจของเด็ก เนื้อหาแบบเรียนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร รูปภาพ ตัวสะกดไม่ชัดเจนและพิมพ์ผิด

8.4 ปัญหาในด้านการสอนครูร้อยละ 23.81 ตอบว่า หนักใจเรื่องการทำอุปกรณ์ให้เหมาะกับบทเรียน และอุปกรณ์บางอย่างหาไม่ได้

8.5 ปัญหาของนักเรียนตามความเห็นของครู ร้อยละ 95.24 ได้แก่ปัญหาในก้านเขียนตัวสะกดผิดมาก วางวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง ลายมือไม่สวย และร้อยละ 38.10 ตอบว่าจำนวนนักเรียนในชั้นมากเกินไป

9. เทคนิคการสอนภาษาไทยที่กำลังใช้และทดลองอยู่ตลอดจนกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ

เทคนิคการสอนภาษาไทยที่กำลังใช้และทดลองอยู่ของครู คือ โครงการสอนภาษา

ไทยใหม่ ๆ 18 โครงการ เช่น โครงการสอนซ่อมเสริม โครงการทำแบบทดสอบมาตรฐาน โครงการทำแบบเรียนภาษาไทย โครงการถ่ายรูป ดอกไม้ในวรรณคดี โครงการทำ Work Shop เป็นต้น ส่วนกิจกรรมที่ทดลองแล้ว ประสบผลสำเร็จ นักเรียนสนใจมากมีอยู่ 21 กิจกรรม เช่น การเล่นเกมส์ในการสอนวรรณยุกต์ กิจกรรมทายปัญหาชิงหลักของภาษาไทย การแข่งขันแต่งกลอนสัปดาห์ดอกสร้อยประกอบกรรวางในช่วงชั่วโมง และกิจกรรมฟังเพลงจากเพลงเพื่อจินตนาการ เป็นต้น

10. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวิธีสอนและกิจกรรมภาษาไทย

ข้อเสนอแนะของครูร้อยละ 23.81 ในการปรับปรุงวิธีสอนและกิจกรรมคือ ควรรู้จักคนควาหาความรู้อยู่เสมอ นอกจากนี้ควรจัดเกมส์หรือกิจกรรมให้น่าสนใจ และควรมีความรักที่จะสอนในวิชานี้ และมีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงแบบเรียนของครู คือ ร้อยละ 23.81 ให้ความเห็นว่าควรจะมีภาพในหนังสือแบบเรียนเป็นภาพสี และมีมากขึ้น ควรปรับปรุงเนื้อหาหลักภาษาร้อยละ 14.29 และเลือกเนื้อเรื่องวรรณคดีให้ทันสมัยให้เหมาะกับความสนใจและวัยของเด็ก ตำราตัวสะกดพิมพ์ผิดพลาด เนื้อหาในวรรณคดีบางเรื่องยากไปเช่น ไกลบ้าน อิเหนา บางเรื่องสั้นไป เช่น นิราศนรินทร์ เป็นต้น

ข. สรุปผลการวิจัย จากแบบสอบถามนักเรียนจำนวน 296 คน มีดังนี้

1. รายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 296 คน เป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิต 5 แห่ง ได้แก่โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษายุคใหม่ โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา และโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ จำนวนนักเรียนหญิง 169 คน ชาย 127 คน มีระดับอายุแตกต่างกันดังนี้

อายุ 12 ปี จำนวน 10 คน	อายุ 13 ปี จำนวน 102 คน
อายุ 14 ปี จำนวน 86 คน	อายุ 15 ปี จำนวน 67 คน
อายุ 16 ปี จำนวน 24 คน	อายุ 17 ปี จำนวน 5 คน
และ อายุ 18 ปี จำนวน 2 คน	

จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนละ 60 คน

2. ข้อคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับภาษาไทยและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

ในคำทัศนคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาไทย นักเรียนสาธิตส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย คือ นักเรียนร้อยละ 77.70 มีความเห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษาของชาติที่ต้องรักษาและร้อยละ 57.09 ตอบว่าเป็นภาษาที่น่าสนใจ น่าศึกษา วิชาที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด ถึงร้อยละ 84.80 คือ วิชาวรรณคดี ส่วนวิชาที่ชอบน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 5.07 คือ หลักภาษา สาเหตุที่นักเรียนไม่ชอบเรียนภาษาไทย นักเรียนให้เหตุผลว่าเพราะต้องท่องจำมากกว่าเข้าใจ และเรียนยากไต่คะแนนน้อย ส่วนเหตุผลที่ชอบเรียนภาษาไทย เพราะเรียนสนุกมีกิจกรรมน่าสนใจและได้ความรู้ดี

เกี่ยวกับตัวครู ลักษณะของครูภาษาไทยที่นักเรียนสาธิตส่วนใหญ่ชอบถึงร้อยละ 84.12 คือ ยอมรับฟังเหตุผลของนักเรียนนอกจากนั้นจะต้องมีอารมณ์ขัน เอาใจใส่เป็นกันเองกับนักเรียน ตั้งใจสอน และลักษณะครูภาษาไทยที่นักเรียนสาธิตส่วนใหญ่ไม่ชอบเป็นทางตรงกันข้ามถึงร้อยละ 78.72 คือ ไม่ยอมรับฟังเหตุผลของนักเรียน นอกจากนี้ยังไม่ชอบครูที่ไม่เข้าใจนักเรียน ดู และโกรธง่าย ไม่มีอารมณ์ขัน ส่วนวิธีสอนภาษาไทยที่นักเรียนสาธิตชอบถึงร้อยละ 58.78 คือ สอนแบบมีกิจกรรมและอุปกรณ์ ตลอดจนมีกิจกรรมให้นักเรียนแสดงออกมาก ๆ มีนักเรียนส่วนน้อยเพียงร้อยละ 4.05 ที่ชอบเรียนแบบครูอธิบายโดยไม่มีการกิจกรรม

เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย กิจกรรมที่ครูจัดแล้วนักเรียนสนใจ

ร้อยละ 26.69 คือ การฝึกอัดเสียงลงเทปแล้วแก้ไขการพูดการอ่าน นอกจากนี้มีการเรียน สัมกับการฉายภาพยนตร์ทั้งชั่วโมง การจัดกิจกรรมในระหว่างเวลาเรียนภาษาไทยใน ห้องเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 90.54 เห็นประโยชน์ที่ครูจัดกิจกรรมการสอนขึ้น โดย ให้เหตุผลว่า การมีกิจกรรมในห้องเรียนทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น ช่วยให้บทเรียนสนุก สนุกสนาน น่าสนใจ ง่ายแก่การจำ และได้รับความรู้มากขึ้น แม้ว่าการวิจัยจะได้ผลออกมาว่า ครูจัดกิจกรรมเป็นบางชั่วโมง นักเรียนมีโอกาสร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมในการ เรียนบางชั่วโมง และครูจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นเป็นบางครั้งตามความเห็นของ นักเรียน แต่นักเรียนก็ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนี้ ถึงร้อยละ 64.86 สถานที่จัด กิจกรรมนอกจากห้องเรียน คือ ห้องสมุด และอุปกรณ์ที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรมตามความเห็น ของนักเรียน ร้อยละ 87.50 คือ สมุดภาพ ภาพร้อยละ 81.76 คือ หนังสือประกอบของจริง จริงหรือของจำลอง ซึ่งในจำนวนอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมนี้ หนังสือประกอบ(พจนานุกรม, หนังสือนิทาน ฯลฯ) และของจริงหรือของจำลอง เป็นอุปกรณ์ที่ใช้จัดกิจกรรมได้ประโยชน์ มากที่สุด คือ ร้อยละ 23.65, และ 22.97 ตามลำดับ และกระเป๋านั่ง บัตรคำ แถบ ประโยค เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมได้น้อยตามความรู้สึกของนักเรียน ซึ่ง กิจกรรมต่าง ๆ จากการวิจัยปรากฏว่าครูมักใช้จัดกิจกรรมในขณะที่เรียนเนื้อหาบทเรียน มากที่สุดคือร้อยละ 42.57

เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดในการเรียนการสอนภาษาไทยทั่ว ๆ ไป ที่จัดมาก่า เจ็ดร้อยมาก ตามความเห็นของนักเรียน ได้แก่ การฝึกอ่านในใจ อ่านออกเสียง อ่าน ทำนองเสนาะ เล่นละครแสดงบทบาททราบายงานหน้าชั้น สัมภาษณ์อภิปรายโต้วาทีกิจกรรมที่จัดน้อย ร้อยละ 25.00 ได้แก่ ฟังเครื่องบันทึกเสียงหรือดูภาพยนตร์, การทำหนังสือพิมพ์ประจำชั้น ในชั่วโมงเรียนเป็นกิจกรรมที่ครูไม่เคยจัดเลยร้อยละ 57.43

เกี่ยวกับกิจกรรมภาษาไทยเฉพาะวิชาวรรณคดีที่จัดมากร้อยละ 83.45 ได้แก่ อ่านทำนองเสนาะและบทประพันธ์ต่าง ๆ ถอดคำประพันธ์ ร้อยละ 75.00, การเล่นละคร แสดงบทบาทในวรรณคดีร้อยละ 60.47, การฝึกสนทนาเป็นบทละครพูด ร้อยละ 54.76

กิจกรรมที่จัดน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 11.15 ตามความเห็นของนักเรียนได้แก่การทนาย
ปริศนา ภาพนิ่ง หรือคำประพันธ์จากวรรณคดี

เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดเฉพาะวิชาการใช้ภาษาและหลักภาษาซึ่งมีกิจกรรมฟัง,
พูด, อ่านและเขียน สำหรับกิจกรรมฟัง และ พูด กิจกรรมการฟังที่โรงเรียนสาธิตจัด
มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 3.74 ตามความเห็นของนักเรียน คือ กิจกรรมการฟังเพื่อนรายงาน
กิจกรรมการฟังที่มีค่าเฉลี่ยในการจัดน้อย คือ ฟังครู และเพื่อนเล่าบทานค่าเฉลี่ย 2.37
หรือฟังคำบรรยายของวิทยากรค่าเฉลี่ย 2.51 กิจกรรมการอ่าน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง
4.42 ได้แก่อ่านในใจแล้วครุ่นตามเรื่องราว กิจกรรมที่จัดมีค่าเฉลี่ยน้อยคือ 2.43
ได้แก่การฝึกอ่านข้อความลงบัตรแล้วปฏิบัติ ตามอย่างรวดเร็ว เกี่ยวกับกิจกรรมหลักภาษา
ที่จัดมากมีค่าเฉลี่ย 4.87 ได้แก่การค้นคว้ารายงานหน้าชั้น เกี่ยวกับวิชาหลักภาษากิจกรรม
ที่จัดน้อยมีค่าเฉลี่ย 1.66 ได้แก่เชิญวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับวิชาหลักภาษาในช่วง
เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทยที่โรงเรียนสาธิตจัดจะมีทั้งชุมนุมภาษาไทย และ
กิจกรรมนอกชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนภาษาไทย กิจกรรมนอกชั้นเรียนนิตยสารวรรณคดี
ที่ครูจัดให้นักเรียนทำ ตามความเห็นของนักเรียนร้อยละ 77.70 คือ การทำสมุดภาพและ
วาดภาพประกอบบทเรียนวรรณคดี, ประวาดโคลงกลอนคำประพันธ์ ร้อยละ 68.24 ส่วน
กิจกรรมการใช้ภาษาและหลักภาษาที่จัดมาก ร้อยละ 58.11 ได้แก่การจัดโต้วาที อภิปราย
ระหว่างชั้น การทำสมุดภาพ คำคม สุภาพนิพนธ์ นอกจากกิจกรรมเหล่านี้แล้ว กิจกรรมที่ส่งเสริม
ภาษาไทยยังมีชุมนุมภาษาไทย ซึ่งใช้เวลาในการจัดส่วนใหญ่ตามโอกาสเวลาจึงไม่
แน่นอน และใช้จัดในวันหยุดราชการหรือวันหยุดพิเศษ ซึ่งผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการ
เป็นสมาชิกชุมนุมในระดับปานกลาง กิจกรรมของชุมนุมภาษาไทยที่จัดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 3.69
ได้แก่ ทักษะศึกษานอกสถานที่ เช่น ไปชมนิทรรศการ ไปร่วมรายการทางวรรณคดี จัดฉาย
ภาพยนตร์ค่าเฉลี่ย 3.52 และการแสดงละคร การละเล่น ค่าเฉลี่ย 3.61 ซึ่งนักเรียน
ส่วนมากร้อยละ 46.28 ให้ความเห็นว่า ปัญหาในการจัดชุมนุมภาษาไทย คือมีเวลาในการ
จัดน้อย และมีปัญหาในด้านการเงิน อย่างไรก็ตามนักเรียนส่วนใหญ่ยังเห็นประโยชน์ในการ
จัดชุมนุมภาษาไทยและมีทัศนคติที่ดีต่อชุมนุมภาษาไทยโดยร้อยละ 65.88 เห็นว่าการมีชุมนุม

ภาษาไทยช่วยเพิ่มเติมความรู้ นอกจากนี้ยังสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยให้สนุกสนานและช่วยให้การเรียนในระดับชั้น

เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 30.41 มีความเห็นว่าควรมีกิจกรรมเกี่ยวกับบทเรียนให้มาก ๆ ร้อยละ 26.35 เห็นว่าควรมีการจัดฉายภาพยนตร์ ที่เห็นเป็นประโยชน์แก่บทเรียน และเพิ่มชั่วโมงภาษาไทยให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้มีทัศนศึกษาที่เป็นประโยชน์แก่บทเรียนบางโอกาส ให้มีการแสดงละครประกอบบทเรียน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น มีการอภิปราย โต้วาที เชิญวิทยากรมาบรรยายมากขึ้น และสิ่งที่โรงเรียนควรทำตามความเห็นของนักเรียน คือ จัดชุมนุมส่งเสริมภาษาไทย และจัดให้กว้างขวางขึ้นตามลำดับ

ค. สรุปผลการวิจัยเปรียบเทียบจากครูและนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

จากความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อวิชาภาษาไทยพบว่าทั้งครูร้อยละ 88.57 และนักเรียนร้อยละ 77.70 มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย โดยเห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษาน่าสนใจ น่าศึกษา แต่นักเรียนให้ความเห็นเพิ่มเติมแตกต่างไปจากครูว่าภาษาไทยเป็นภาษาของชาติที่ต้องรักษา ในด้านวิชาที่ชอบ ครูและนักเรียนชอบแตกต่างกันโดยครูชอบสอนหลักภาษามากที่สุด คือ ร้อยละ 52.38 เพราะมีกฎเกณฑ์แน่นอน มีเหตุผลและช่วยให้เป็นคนช่างสังเกต แต่นักเรียนกลับชอบวิชาหลักภาษาน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 5.07 เพราะต้องท่องจำมากกว่าเข้าใจ และเรียนยาก ใ้คะแนนน้อย วิชาที่นักเรียนชอบมากที่สุดรองจากวรรณคดี คือ การใช้ภาษา เพราะเรียนสนุก มีกิจกรรมน่าสนใจ และได้ความรู้ ในขณะที่ครูชอบสอน การใช้ภาษาน้อยที่สุด เพราะสอนแล้วงานมาก ตรวจและแก้ไขเวลามาก วิชาภาษาไทยที่ครูและนักเรียนชอบตรงกันคือ วิชาวรรณคดี โดยให้เหตุผลว่ามีกิจกรรมน่าสนใจ และสนุกเหมือน ๆ กัน

เกี่ยวกับความเห็นของครูและนักเรียนในเรื่องการจัดกิจกรรมและประโยชน์ในการจัดกิจกรรมพบว่ามีความเห็นตรงกันหลายประการ โดยให้ความเห็นว่า การจัดกิจกรรม

มีประโยชน์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น ช่วยให้นักเรียนสนุกสนาน น่าสนใจ ง่ายแก่การจำเหมือนกัน และเห็นตรงกันว่าเวลาในการจัดกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์กำลังดี สถานที่ใช้จัดกิจกรรมนอกจากห้องเรียนคือห้องสมุด ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทั้งครู และนักเรียนมีความเห็นคล้ายคลึงกัน คือ นักเรียนให้ความเห็นว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมของครู คือ สมุดภาพ ภาพหนังสือประกอบ แต่ครูให้ความเห็นว่าอุปกรณ์ที่ใช้คือ หนังสือประกอบ สมุดภาพ, แผ่นเสียง ในด้านอุปกรณ์ที่ใช้ประโยชน์ได้มากพบว่าทั้งครูและนักเรียนให้ความเห็นตรงกันว่า คือ ของจริงหรือของจำลอง ส่วนบัตรคำและแถบประโยค เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ประโยชน์ได้น้อยเช่นเดียวกัน โดยนักเรียนให้ความเห็นเพิ่มเติมอีกว่ากระเป๋านั่งใช้ประโยชน์ได้น้อยด้วย เกี่ยวกับเวลาในการจัดกิจกรรมทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นแตกต่างกัน โดยครูให้สัมภาษณ์ว่า จัดกิจกรรมในเวลาว่างเป็นส่วนใหญ่ แต่นักเรียนให้ความเห็นว่า จัดกิจกรรมในขณะที่เรียน เนื้อหาบทเรียน

เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนโดยทั่วไปพบว่าทั้งครูและนักเรียนให้ความเห็นตรงกันว่า กิจกรรมที่จัดบ่อยที่สุด คือ เล่นละครแสดงบทบาทการฝึกอ่านในใจ อ่านออกเสียง อ่านทำนองเสนาะ รายงานหน้าชั้น สัมภาษณ์ อภิปราย โต้ว่าที่ กิจกรรมการใช้ภาษา หลักภาษาและวรรณคดี ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันในด้านจัดกิจกรรม เช่น ฟังเพื่อนรายงาน ฟังการอภิปรายโต้ว่าที่ ฝึกพูดรายงานหน้าชั้น ฝึกอ่านในใจแล้วครูถามเรื่องราวจัดเกมส์แข่งขัน คนควา ฝึกสนทนาเป็นบทละครพูดเหมือนกัน เป็นต้น

เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรและชุมนุมภาษาไทยพบว่าครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อชุมนุมภาษาไทย โดยเห็นว่าชุมนุมภาษาไทยช่วยเพิ่มเติมความรู้ให้แก่ นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ กิจกรรมนอกชั้นเรียนวิชาการใช้ภาษา หลักภาษา และวรรณคดี พบว่า ครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกัน ในเรื่องการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนข้อแตกต่างกันในเรื่องด้านความคิดเห็นของครูและนักเรียนคือ การจัดกิจกรรมของชุมนุมภาษาไทย โดยครูร้อยละ 52.38 ให้ความเห็นว่าชุมนุมภาษาไทยจัดการฟังปาฐกถา อภิปราย โต้ว่าที่ นิทรรศการ และร้อยละ 28.57 จัดทัศนศึกษามาก แต่นักเรียนให้ความ

เห็นว่าชุมนุมภาษาไทย จักร์ศนศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากถึง 3.69 จัดฉายภาพยนตร์ แสดงละคร การละเล่นมากมีค่าเฉลี่ย 3.52 และ 3.61 ตามลำดับ

เกี่ยวกับปัญหาของชุมนุมภาษาไทย ครูและนักเรียนเห็นปัญหาแตกต่างกันคือ นักเรียนร้อยละ 46.28 ให้ความเห็นว่า ชุมนุมภาษาไทยมีปัญหาคือมีเวลาในการจัดน้อย และมีปัญหาในด้านการเงิน ในขณะที่ครูร้อยละ 52.38 ให้สัมภาษณ์ว่าปัญหาของชุมนุมภาษาไทย คือ นักเรียนขาดประสบการณ์ในการทำงาน และกระตือรือร้นเป็นบางระยะ มีปัญหาการเงินบ้างเล็กน้อย เป็นต้น จะเห็นว่าข้อแตกต่างระหว่างครูกับนักเรียนมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

การอภิปรายผลทั่วไปของการวิจัย

ในการวิจัยกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิต ในกรุงเทพมหานคร ผลของการวิจัยครั้งนี้นอกจากจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แล้ว ยังอาจเปรียบเทียบกับ การวิจัยที่เกี่ยวข้องได้หลายประการ เช่น วุฒิทางการศึกษาของครูภาษาไทยของโรงเรียนสาธิตมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าข้อมูลที่ปรากฏ ในวิทยานิพนธ์ของนายวันชัย อมรพันธ์¹ และนางสาว อมร จิตตะมัย² ที่พบว่าวุฒิของครูโรงเรียนสาธิตมีวุฒิปริญญาตรีทางวิชาครู เป็นวุฒิสูงสุดของโรงเรียน ส่วนผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า วุฒิ ของครูโรงเรียนสาธิตมีวุฒิ ปริญญาโททางวิชาครู เป็นวุฒิสูงสุดของโรงเรียน โดยเฉพาะครูภาษาไทย ซึ่งเป็นนิมิตต์ใน วงการศึกษาที่ว่าคุณภาพการเรียนการสอนไม่ใช่ที่นักเรียนที่ทันสมัย แต่ขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ นอกจากนี้โรงเรียนสาธิตต่าง ๆ ยังมีโครงการ และวิธีสอนใหม่ ๆ อยู่ถึง 18 โครงการ และ 20 กิจกรรมที่ใช้ได้ผลสำเร็จและกำลังทดลองอยู่ ซึ่งไม่มีโรงเรียนใดได้วิจัยไว้ก่อน

¹วันชัย อมรพันธ์, เรื่องเดิม.

²อมร จิตตะมัย, เรื่องเดิม.

เลย สมควรที่ผู้วิจัยท่านอื่น ๆ จะได้ติดตามวิจัยต่อไป และกิจกรรมหรือโครงการใหม่ ๆ นี้มีสิ่งที่น่าสนใจจากการวิจัยที่ค้นพบเป็นอย่างมาก เพราะโครงการหรือกิจกรรมที่ดี มีส่วนช่วยสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนภาษาไทยดีขึ้น ซึ่งครูภาษาไทยน่าจะได้อีกติดตามและนำเอาไปปรับปรุงใช้ใน วิธีสอนของตนได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามจากการวิจัยโรงเรียนสาธิต 5 แห่ง มีเพียง 3 แห่ง ที่มีโครงการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ ๆ โรงเรียนดังกล่าว คือ โรงเรียนสาธิต-จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิต-แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน เท่านั้น ซึ่งโรงเรียนสาธิตอื่น ๆ ก็ควรจะมีโครงการและกิจกรรมใหม่ ๆ ให้หมดทุกโรงเรียนด้วย ซึ่งถ้าผู้บริหารอ่านผลการวิจัยพบก็ควรจะได้ช่วยส่งเสริมปรับปรุงให้โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่มีเพิ่มขึ้น หรือให้ดีขึ้นกว่าเดิม ส่วนทัศนคติของครูและนักเรียนการวิจัยครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับกรวิจัยของ นายสมศักดิ์ วิจารณ์³ แล้วจะคล้ายกันในด้านความชอบเรียนวรรณคดีของนักเรียนมีมากถึงร้อยละ 75.00 และผลวิจัยนี้พบว่านักเรียนชอบเรียนวรรณคดีถึงร้อยละ 84.80 สำหรับวิชาหลักภาษาเป็นวิชาที่นักเรียนชอบน้อยเพียงร้อยละ 5.07 ซึ่งผลงานวิจัยของนางสาว อมร จิตตะมัย⁴ พบว่านักเรียนไม่ชอบเรียนหลักภาษาเลย สำหรับกิจกรรมการสอนพบว่า ครูโรงเรียนสาธิตมีจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมที่แน่นอน ซึ่งตรงกับหลักการจัดกิจกรรมของ อัลคอรัน คินเคอร์ สคูนเนอร์⁵ ที่ว่ากิจกรรมต้องมีจุดมุ่งหมายและวางแผนล่วงหน้าไว้แล้วอย่างดี ดังได้กล่าวไว้แล้วในบทแรก ส่วนกิจกรรมการสอนพบว่า จากการวิจัยของนายสมศักดิ์ วิจารณ์⁶ เกี่ยวกับโรงเรียนสาธิต มีกิจกรรมการสอนประเภทรายงาน เล่นละคร ตรงกับผลการวิจัยครั้งนี้ แต่กิจกรรมค้นพบได้เพิ่มขึ้น คือ มีการสอนแบบเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น การแสดงบทบาท รายงาน

³สมศักดิ์ วิจารณ์, เรื่องเดิม.

⁴อมร จิตตะมัย, เรื่องเดิม.

⁵Alcorn Kinder Schunert, op.cit.

⁶สมศักดิ์ วิจารณ์, เรื่องข้าง.

สัมภาษณ์ อภิปราย โต้ว่าที่ สอนแบบให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งเทคนิคการอภิปรายที่โรงเรียนสาธิตใช้ ชาร์ล อับราฮัม⁷ ได้วิจัยในปี ค.ศ.1970ว่า ใช้ได้ผลมีประสิทธิภาพในโปรแกรมการศึกษา และการแสดงบทบาทที่ใช้ในการสอนของ สาธิต ตรงกับข้อเขียนของ ลิต้า คันนีย์⁸ ที่กล่าวว่า การแสดงบทบาทเป็นวิธีสอนที่ใช้ได้ผล ดีมากที่สุดในการสอนภาษา ดังได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 นอกจากนี้ยังมีครูจำนวนหนึ่งใช้ การสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น เช่น ภาษาอังกฤษ สังคม เป็นบางครั้ง ซึ่งตรงกับผลการวิจัยและข้อเสนอแนะของนาย ปรัชญา ไชยโกมินทร์⁹ ที่ได้เขียนไว้ว่า ผลการ วิจัยพบว่า ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษมีค่าสหสัมพันธ์สูง อาจสอนให้สัมพันธ์กันได้ เช่น คำ นาม กริยา ฯลฯ ซึ่งจากการวิจัยจะเห็นได้ว่า โรงเรียนสาธิตก็พอจะเป็นโรงเรียน "ตัวอย่าง" ได้ในด้านการทดลองสอนและวิธีสอนใหม่ ๆ ตรงกับที่ ดร.วิจิตร ศรีสอาน¹⁰ และ ดร.ชารัง บัวศรี¹¹ ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 1

ส่วนผลการวิจัยของโรงเรียนสาธิตในครั้งนี้มีส่วนเหมือนและแตกต่างกับโรงเรียนมัธยมทั่ว ๆ ไป ดังนี้คือ

1. เกี่ยวกับความเห็นของครูในเรื่องความก้าวหน้า

ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยที่โรงเรียนสาธิตคิดว่าความก้าวหน้า หมายถึง

⁷Eugene Charles Abraham, op.cit.

⁸Rita, Dunn, op.cit.

⁹ปรัชญา ไชยโกมินทร์, เรื่องเดิม.

¹⁰วิจิตร ศรีสอาน, ดร., เรื่องเดิม.

¹¹ชารัง บัวศรี, ดร., เรื่องเดิม.

ความก้าวหน้าของอาชีพครู และการศึกษาต่อเพิ่มเติมทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของนางสาว ประสงค์ ราชณ.สุข¹² ที่วิจัยพบว่าครูภาษาไทยโรงเรียนมัธยมมีทัศนคติต่อคำว่า "ก้าวหน้า" คือ การได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศเป็นสำคัญ" จะเห็นว่าในปัจจุบันความคิดเห็นของครูกว้างขวางขึ้น นอกเหนือจากการศึกษาต่อต่างประเทศแล้วยังให้ความสำคัญในค่านางานครู มิใช่เห็นความสำคัญแต่ก้าวหน้าทางการศึกษาอย่างเดียว

๒. เกี่ยวกับการสอนและการจัดกิจกรรมการสอน

ในด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนวิชาวรรณคดีของโรงเรียนสาธิตแตกต่างจากผลการวิจัยของโรงเรียนมัธยม ซึ่งนางสาว อรสา เจนพนัส¹³ ได้วิจัยไว้ว่ากิจกรรมที่จัดในวรรณคดีคือ การอ่านทำนองเสนาะต่าง ๆ การถาม-ตอบ การพูดหน้าชั้น ส่วนผลการวิจัยของโรงเรียนสาธิตครั้งนี้พบว่าครูส่วนใหญ่ใช้กิจกรรมฝึกสนทนาเป็นบทละครพูด ถอดคำประพันธ์จากวรรณคดี เล่นละคร แสดงบทบาท อภิปราย โต้แย้ง และแสดงความคิดเห็น

ในด้านกิจกรรมการสอนหลักภาษาพบว่า กิจกรรมที่ใช้คือการค้นคว้า รายงาน หน้าชั้น จัดเกมส์แข่งขัน การแต่งคำต่าง ๆ ที่เรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นประกอบการสอน ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ นางสาวประภาศรี สุขบรรทัด¹⁴ ที่พบว่า การสอนหลักภาษาในโรงเรียนมัธยมทั่วไปส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบอธิบายให้จด

ในด้านกิจกรรมการสอนการใช้ภาษา พบว่าครูส่วนใหญ่ใช้การฝึกอ่านในใจแล้วครูดามเรื่องราว การฝึกเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน การฟังเพื่อนรายงาน ฝึกพูดหน้าชั้น ตรงกับผลวิจัยของ นางสาว วารุณี พลบูรณ์¹⁵ ในด้านการฝึกอ่านในใจ และแตกต่างกันในด้านทักษะการฟังการเขียนและการพูด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทักษะการอ่าน

¹² ประสงค์ ราชณ.สุข, เรื่องเดิม.

¹³ อรสา เจนพนัส, เรื่องเดิม.

¹⁴ ประภาศรี สุขบรรทัด, เรื่องเดิม.

¹⁵ วารุณี พลบูรณ์, เรื่องเดิม.

ในระดับประถมของการวิจัยของ วารุณี และทักษะการอ่านในระดับมัธยมศึกษาเหมือนกัน จากผลการวิจัยนี้ และทักษะการฟัง, เขียน, พูด แตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าจากผลการวิจัยทั้งกิจกรรมการใช้ภาษา วรรณคดีและหลักภาษา ไคกาวหนาและมีกิจกรรมในการสอนมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นนิมิตต์ที่ภาษาไทยได้พัฒนาขึ้นไปเป็นลำดับ เพื่อให้ทันกับการพัฒนาอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากการที่ได้วิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิตนี้ ผู้วิจัยใครจะเสนอกิจกรรมต่าง ๆ และความคิดเห็นในท่านที่จะปรับปรุงการจัดกิจกรรมประกอบการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะแก่กระทรวงศึกษาธิการ

1. กระทรวงศึกษาธิการ ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมประกอบการสอนวิชาภาษาไทยให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น โดยอาจจะสนับสนุนหน่วยศึกษานิเทศก์ให้เขียนบทความเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบการสอนภาษาไทยชั้น หรือส่งเสริมให้ครูโรงเรียนต่าง ๆ เขียนประสบการณ์ที่มีในการสอนและจัดกิจกรรมที่มีประโยชน์ลงในหนังสือทางการศึกษาต่าง ๆ เช่น วิทยุศึกษา วิทยาราย ประชาศึกษา วารสารครูศาสตร์ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้นำกิจกรรมเหล่านั้นไปใช้ในการสอนได้
2. ควรจัดครู หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมในสาขาวิชาภาษาไทยไปให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาหรือสาธิตวิธีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่ทางโรงเรียนต่าง ๆ มากที่สุด
3. กระทรวงศึกษาธิการควรคัดเลือกครูสอนภาษาไทย ที่มีความรู้ในด้านนี้ อย่างแท้จริงตลอดจนมีประสบการณ์ในด้านวิชาการและเทคนิคการจัดกิจกรรมประกอบการ

สอนมาเป็นอย่างดี เพื่อจะได้สามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสม มีจุดมุ่งหมายและตรงกับ
ความสนใจของเด็ก

4. ควรมีการอบรมสัมมนาทางวิชาการด้านกิจกรรมประกอบการสอนภาษาไทย เพื่อให้ครูได้เข้าใจวิธีการจัด และมีความรู้ในด้านการจัดกิจกรรมเป็นการแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นในด้านการสอนซึ่งจะช่วยให้การสอนก้าวหน้ายิ่งขึ้น

5. ในด้านแบบเรียนภาษาไทยควรปรับปรุงโดยคำนึงถึงความเห็นของครู
และนักเรียนที่ใช้แบบเรียนอยู่เสมอเป็นหลัก และควรปรับปรุงแก้ไขในด้านเนื้อหาให้ทันสมัย
ตลอดจนเพิ่มภาพ ระบายสีในด้านตัวสะกดการันต์ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนสาธิต

1. ในฐานะที่โรงเรียนสาธิตเป็น โรงเรียนตัวอย่างแก่โรงเรียนอื่น ๆ ใน
ด้านการสอน โรงเรียนจึงสมควรที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้ครูที่สอนมีการทดลอง วิจัย วิธี
การสอนแบบใหม่ ๆ การจัดกิจกรรมประกอบการสอนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2. โรงเรียนควรจัดอบรม สัมมนา หรือจัดสัปดาห์ทางวิชาการในระหว่าง
ปิดภาค และร่วมมือกันเป็นหมู่คณะไปเยี่ยมโรงเรียนอื่น ๆ และให้ความสนใจหลาย ๆ
ด้าน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นต่าง ๆ ระหว่างโรงเรียนสาธิตด้วยกัน
หรือโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงโรงเรียนสาธิตให้มีแนวคิดและการจัดกิจกรรมการสอน
ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. โรงเรียนควรมองเห็นคุณค่าการจัดกิจกรรมประกอบการสอนและชุมนุม
ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้ก้าวหน้าขึ้นโดยสนับสนุนในด้านอุปกรณ์
สถานที่ และอำนวยความสะดวกทุกวิถีทางแก่ครู เพื่อให้ได้วิธีสอนใหม่ ๆ มาและเป็น
ประโยชน์แก่เด็กนักเรียนด้วย

4. โรงเรียนควรสนับสนุนโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการทำแบบ
เรียนและศึกษาค้นคว้าประเมินผลงานไว้เป็นหลักฐาน จะได้ปรับปรุงแก้ไขโครงการ

และทราบข้อดีข้อบกพร่องของโครงการนั้น ๆ

5. โรงเรียนสาธิตควรมีผลงานการวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนของสายวิชาต่าง ๆ อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง

ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารโรงเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรร่วมมือกันทุกฝ่ายทั้งครูและนักเรียน ชุมชน ร่วมมือกันวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมประกอบการสอนที่น่าสนใจอย่างสม่ำเสมอ และควรจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ด้วย
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้มีการทดลองสอนแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการสอนเป็นคณะ (Team Teaching) เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้การจัดกิจกรรมการสอนของครูที่สอนได้ดี และเรียนรู้ข้อดีข้อเสียในการสอนซึ่งกันและกัน
3. ผู้บริหารควรถือเอาโปรแกรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นเป้าหมายที่สะท้อนให้เห็นปรัชญาในการให้การศึกษาแก่นักเรียน เพื่อให้ครูได้ถือเป็นแนวทางในการจัดการสอนและจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ถ้าเป็นไปได้ ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดภาระทางการสอนของครูไม่ให้มากเกินไป ตลอดจนจำนวนนักเรียนแต่ละห้องด้วย เพื่อให้ครูมีเวลาจัดกิจกรรมประกอบการสอนให้ได้ผลดีและให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง
5. ควรจัดอบรมครูในด้านวิชาการสอนและกิจกรรมขึ้นภายในโรงเรียนอาจจะเป็นการทำ Work Shop สัมมนา ในระหว่างปิดภาค เพื่อให้หัวหน้าสายสมาชิกและผู้บริหารมีแนวคิดปรัชญาตรงกันในด้านกิจกรรมการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1. ครูควร เป็นผู้มองเห็นคุณค่าของการจัดกิจกรรมประกอบการสอน และใฝ่หาความรู้ในด้านการจัดกิจกรรม เพื่อให้การสอนภาษาไทยดีขึ้นอยู่เสมอ โดยหาความรู้

จากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนเข้าอบรมเพิ่มเติมความรู้ นำประสบการณ์ที่ได้มาใช้ ในการสอนตลอดจนนำความคิดเห็นใหม่ ๆ มาใช้ทดลองด้วย

2. ครูควรจัดกิจกรรมการสอนให้สัมพันธ์กับทุกวิชา เท่าที่จะทำได้ เช่น จัด กิจกรรมภาษาไทยให้สัมพันธ์กับศิลปะในค่านการวาดภาพ จัดให้สัมพันธ์กับสังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ในค่านประวัติศาสตร์, ทำนองเพลงและควมมีเหตุผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งควร ให้สัมพันธ์กับภาษาอังกฤษ เพราะจากผลการวิจัยของนาย ประชญา ไชยโกมินทร์ ตามที่ได้ กล่าวมาแล้วในตอนต้น เกี่ยวกับการสอนภาษาไทย อาจสอนให้สัมพันธ์กับภาษาอังกฤษได้ เช่น คำกริยา นาม สรรพนาม วลี การสะกดคำศัพท์ เป็นต้น

3. ครูควรเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมโดยแสวงหา กิจกรรมและทดลองกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยใช้ประสบการณ์ทางการสอนเป็นเครื่อง ช่วยเมื่อได้กิจกรรมที่ทดลองแล้วควร เขียนเผยแพร่ให้ครูอื่น ๆ นำไปใช้บ้าง

4. ควรจัดกิจกรรมหลายวิธีในเวลาสอนแตกต่างกัน ไม่เพียงแต่จัดในตอนว่าง ผลเท่านั้น อาจจัดกิจกรรมไ้ตั้งแต่ การนำเข้าสู่บทเรียนระหว่างสอนและวัดผลได้ด้วย

5. ครูควรใช้สถานที่จัดกิจกรรมนอกจากจัดในห้องเรียนให้มากขึ้น เช่นที่ สนามหญ้า โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการทางภาษา เพราะนอกจากจะเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศแล้ว ยังช่วยให้สามารถเลือกกิจกรรมให้เหมาะกับสถานที่ได้ด้วย เช่น การแสดงละครบทบาทใช้ห้องประชุมเรียน การฝึกพูด รายงาน โต้วาทิ อภิปรายใช้ โรงอาหาร หรือแบ่งกลุ่มคนควาใช้ห้องสมุด เป็นต้น โดยแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าและ ต้องคำนึงถึงเวลาในการเปลี่ยนห้องเรียนอย่างเคร่งครัดและมีระเบียบวินัยด้วย

6. ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ตามความเหมาะสม เช่น เปิดโอกาสให้เลือกเข้ากลุ่มในการทำรายงาน การแสดงละคร ในหมู่ที่เล็กต้องการ เป็นต้น

7. ครูควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมอย่างแน่นอน และมีการ วางแผนการจัดกิจกรรมล่วงหน้า และมุ่งจัดกิจกรรมให้สนองกับความสนใจและวัยของเด็ก ด้วยและควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง

8. แทนที่ครูจะคิดว่าเสียเวลาและจัดกิจกรรมแล้วสอนไม่ทันหลักสูตรครูควรคำนึงว่ากิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนรู้ในหลักสูตรดำเนินไปตรงตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรตั้งไว้ และเห็นว่ากิจกรรมจะช่วยสร้างทัศนคติที่ดีทางด้านวิชาการแก่นักเรียนด้วย

9. ครูควรเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและเป็นที่ปรึกษาในเรื่องชุมนุมภาษาไทย ด้วยความเต็มใจ

10. กิจกรรมที่ขอเสนอแนะให้แก่ครูภาษาไทยคือ

10.1 กิจกรรมการอ่าน มีทั้งอ่านในใจ อ่านออกเสียง ครูอาจจัดกิจกรรมได้ดังต่อไปนี้ กิจกรรมการอ่านข้อความสำคัญ ๆ ถ้อยคำสำนวนไพเราะมีคติจากแบบเรียน, อ่านออกเสียงคำศัพท์ยากเป็นรายบุคคล หรือกลุ่ม, อ่านข่าวทำนองเป็นโฆษกวิทยุ โทรทัศน์, อ่านรายงานที่ใครคนความาให้เพื่อนฟังหน้าชั้น, อ่านบทละครจากวรรณคดีด้วยการทำเสียงเหมือนพูด, อ่านออกเสียงคำประพันธ์ที่มีตัว ร, ล ควบกล้ำ, อ่านในใจตามข้อความที่กำหนดให้, อ่านข้อความจากบทเรียนแล้วมาเล่าเรื่องย่อ, อ่านในใจแบ่งเป็น 2 พวก ให้ผลัดกันถาม-ตอบ ปัญหาต่าง ๆ ที่อ่าน, อ่านในใจแล้วครูดามเรื่องราว อ่านในใจแล้วอภิปราย แสดงความคิดเห็น, อ่านในใจแล้วแสดงบทบาท หรือแสดงละคร โดยใช้ภาษาของตนเอง

10.2 กิจกรรมการฟัง ได้แก่ ฟังนิทาน บทความให้นักเรียนตั้งชื่อเรื่อง, ฟังข้อความแล้วบอกศัพท์ที่ฟัง, ฟังพระธรรมเทศนา, ฟังการบรรยาย อภิปรายโต้วาที, ฟังการเล่าเรื่องจากประสบการณ์, ฟังข่าวจากสถานีวิทยุต่าง ๆ แล้ววิจารณ์ข่าวภาษาสำนวนที่ใช้, ฟังวิทยากรบรรยาย, ฟังเพลง และฟังการอ่านทำนองเสนาะ จับใจความสำคัญของเพลง, ฟังข้อความโวหารต่าง ๆ มีภาพประกอบแล้วเขียนเรียงความด้วยภาษาของตนเอง

10.3 กิจกรรมการพูด ได้แก่ ฝึกพูดบทละคร ฝึกพูดโทรศัพท์ ฝึกการสัมภาษณ์, ฝึกพูดโฆษกวิทยุ, ฝึกพูดโดยใช้คำราชาศัพท์, ฝึกพูดโดยการแสดงละคร, ฝึกการถามคำถามอย่างฉลาดมีไหวพริบใช้ในโอกาสเชิญวิทยากรมาบรรยาย, ฝึกพูดแนะนำ

บุคคลต่าง ๆ, ฝึกการพูดอภิปราย โต้ว่าที่ แสดงความคิดเห็นและวิจารณ์ในโอกาสต่าง ๆ
ฝึกการประชุม ปรีกษาหารือต่าง ๆ

10.4 กิจกรรมการเขียนโต้เถียง แข่งขันการเขียนสะกดคำยากบนกระดาน
แต่งคำขึ้นจากสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ที่กำหนดให้ซึ่งเป็นศัพท์ยาก, ฝึกเขียนบรรยาย
พรรณนาข้อความสั้น ๆ, ประกวดเรื่องสั้น บทความ ทำหนังสือพิมพ์ประจำชั้น ประกวดการ
แข่งขันเขียนลายมือ

10.5 กิจกรรมเกี่ยวกับการสาธิต เช่น การแสดงวัฒนธรรมไทยใน
โอกาสต่าง ๆ เชิญวิทยากรมาแสดงให้ดู

10.6 กิจกรรมเกี่ยวกับการเล่นสมมุติ โต้เถียงการแสดงละครจากวรรณคดี
ที่เรียน, การสมมุติปัญหาให้นักเรียนคิด, การแสดงบทบาทตามเรื่องในวรรณคดี, สุภาษิตคำ
พังเพย

10.7 กิจกรรมเกี่ยวกับการสะสม เช่น การรวบรวมภาพประกอบวรรณคดี
การรวบรวมสมุทภาพ, รวบรวมคำต่าง ๆ จากตัวละครที่เขียนนิทานย่อย ๆ, รวบรวมศัพท์หมวด
เช่น หมวดช่าง มา น้ำ พระเจ้าแผ่นดิน, รวบรวมสัตว์ต่าง ๆ ชื่อ นก ปลา ต้นไม้ดอกไม้,
รวบรวมคำประพันธ์, รวบรวมสุภาษิตคำพังเพย, รวบรวมภาษาถิ่น

10.8 กิจกรรมเกี่ยวกับรูปภาพ เช่น การรวบรวมภาพประกอบคำประพันธ์
การวาดภาพประกอบจินตนาการจากตัวละคร, การวาดภาพประกอบคำพังเพย สุภาษิต การ
วาดเส้นทางเดินของตัวละครในวรรณคดีเช่นนิราศต่าง ๆ

10.9 กิจกรรมเกี่ยวกับการประดิษฐ์ เช่นการประดิษฐ์หุ่นจากวรรณคดีเช่น
ตุ๊กตาจากตัวละคร, ประดิษฐ์เครื่องอาวุธต่าง ๆ จากวรรณคดี, การประดิษฐ์ช่างทรง, มา
ทรง, ทำสวนวรรณคดีในโรงเรียน

10.10 กิจกรรมเกี่ยวกับการประดับตกแต่งห้อง เช่น การจัดป้ายนิเทศ
ภาษาไทย การจัดนิทรรศการบุคคลสำคัญทางวรรณคดี และวันสำคัญอื่น ๆ เช่น วันสมเด็จพระ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เป็นต้น และวันคล้ายวันเกิดแห่งวรรณคดี

10.11 กิจกรรมเกี่ยวกับการค้นคว้า เช่น เชิญวิทยากรมาบรรยาย การ
สัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ การรายงาน การแบ่งกลุ่มค้นคว้าแสดงความคิดเห็น การเข้าห้องสมุด
ค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาไทย

10.12 กิจกรรมเกี่ยวกับการบันเทิงมาใช้ในบทเรียน เช่น การแสดงละคร การเล่นเกมทานประกอบบทเรียน การฟังเพลงเพื่อจับใจความ, การใช้บทกวี ภาพยนตร์ เพลงมาประกอบบทเรียน

10.13 กิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษานอกสถานที่ เช่น พานักเรียนไปชมละครจากวรรณคดีซึ่งกรมศิลปากรหรือสถาบันอื่น ๆ จัด เป็นต้น

10.14 กิจกรรมเกี่ยวกับปริศนาคำทาย เช่นการทายปริศนาจากภาพนิ่ง จากภาพ, การทายปัญหาทางวรรณคดีจากคำประพันธ์, การแต่งปัญหา เป็นคำประพันธ์, การทายปัญหาสุภาษิตต่าง ๆ

10.15 กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ เช่น ชุมนุมภาษาไทย ชมรมนักประพันธ์ เป็นต้น

กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูที่จะนำกิจกรรมนั้น ๆ ไปใช้ประกอบการสอนภาษาไทยให้โดยลัดดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

1. นักเรียนควรร่วมมือในการจัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอย่างเต็มที่

2. ควรเป็นผู้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ศึกษาค้นคว้าและอ่านหนังสือเพิ่มเติมจากการมอบหมายของครู และเข้าร่วมกิจกรรมอยู่เสมอ เช่น การร่วมกิจกรรมชุมนุมภาษาไทย เป็นต้น เพื่อช่วยเพิ่มประสบการณ์ให้มากขึ้น

3. นักเรียนควรมองเห็นประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการสอนของครูและเต็มใจที่จะวางแผนการจัดกิจกรรมการสอนร่วมกับครูทุกครั้ง

4. นักเรียนควรมีส่วนช่วยเสนอความคิดเห็นและขอปรับปรุงในการจัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างจริงจัง เพราะนักเรียนเป็นผู้ร่วมกิจกรรมและใช้กิจกรรม, ย่อมเห็นข้อบกพร่อง ปัญหา และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในอันที่จะปรับปรุงกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัย ความสนใจและสนองความต้องการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ "กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ" เพื่อช่วยให้ทราบแนวทางจัดกิจกรรมการสอนวิชานั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพในการสอนดียิ่งขึ้น หรือวิจัยเกี่ยวกับ "ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการจัดกิจกรรมประกอบการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา"
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ "ทัศนคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาไทยกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน" ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะมีผลต่อทัศนคติของนักเรียนหรือไม่
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ "การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียน" เพื่อวิจัยดูว่าเมื่อจัดกิจกรรมการเรียนแล้วนักเรียนได้รับผลสำเร็จทางการเรียนภาษาไทยแตกต่างจากการไม่จัดกิจกรรมหรือไม่หรือการจัดกิจกรรมหรือไม่จัดมีผลต่อการเรียนของนักเรียนเท่า ๆ กัน
4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ "การเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยระหว่างเด็กเก่งกับเด็กอ่อน" ว่าควรจะมีกิจกรรมเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อครูจะได้นำวิธีการไปใช้ได้อย่างถูกต้อง
5. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ "กิจกรรมการเรียนการสอนโดยเฉพาะของแต่ละวิชา" เช่น กิจกรรมการเรียนการสอนหลักภาษา แยกลงไปให้ละเอียด โดยนำเรื่องของหลักภาษา เช่น คำมูล คำประสม ฯลฯ ค้นคว้าหาความรู้มีกิจกรรมอะไรที่ใช้ในแต่ละเรื่องได้ผลดีที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอนได้ทราบกิจกรรมเฉพาะอย่าง และนำไปใช้ได้ทันที
6. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมกับหนังสือแบบเรียนภาษาไทย" เพื่อศึกษาแบบเรียนให้โอกาสแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเพียงใด เพื่อจะได้ปรับปรุงแบบเรียนและกิจกรรมให้สอดคล้องกันและตรงกับความต้องการของนักเรียน.